

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Klima_Ladislav-V_zasnenem_udoli.PDB

PDB Name: Klima_Ladislav-V_zasnenem_udoli

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 1.1.2006

Modification Date: 1.1.2006

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Ladislav Klíma

V zasněném údolí

V zasněném údolí u jezírka stojí zámek hraběte N. N.

Nad zámkem vypíná se vysoký, porostlý kopec. Lesem jej pokrývajícím prochází se denně časně ráno paní hraběnka sama, jen s knihou v ruce. Její skvěle bleďá, tajemně zářící tvář zajala mne hned po prvé a krutě pak zajatce mučila. Jak mohl chudý básník doufat, že dosáhne toho, bez čeho přece nemohl být?

Den co den docházel jsem jako blázen, přes všechna opačná předsevzetí, v místa, kde komtesa prodlévala. Jen to mně dodávalo trochu radosti, že, ač musela vědět, proč tam chodím, neustávala místa ta navštěvovat a na mé pozdravy vždy vlídně děkovala. Ale jak ledově přísně hleděly vždy oči její na mne!

konečně přihodilo se něco, co vznítlo v žití mém den štěstí, den, za jehož opakování bych dal zbytek života.

Očekával jsem ji sedě na lavičce a píše v zápisníku. - Nešla a krutá bolest drásala mně duši. Slunce stálo již vysoko, - a já odcházel - Tu uzřel isem v dálce bílou skvrnu - srdce mně zabušilo. - Ale nevím proč, ztratil jsem odvahu nechat dnes spočinout na sobě její zraky. - Plaše

odplížil jsem se houštinami stranou a skryl se. Šla pode mnou - a usedla na lavičku, kterou jsem opustil. Jak jsem byl blažen, že právě tomu dřevu, jež mne neslo, prokázala milost, že tlačila je svým nebeským tělem! Umínil jsem si, že po odchodu jejím usednu na totéž místočko, které teď zaujímal. - Abych je lépe určil, připlížil jsem se blíže a opíjel se barvou jejích vlasů, vlnami zad a boků ! Náhle se sehnula, zdvihla cosi zelenavého a dlouho na to hleděla; pak přiblížila to ke tváři - sotva o šířku dvou prstů byl předmět vzdálen od jejích rtů - tu rozhlédla se rychle kolem a položila jej na klín . . . Za chvíli rozhlédla se ještě jednou - a uschovala jej plaše do kapsičky. - Co to bylo? Utržená, dosti nečistá deska mého zápisníku, který v mé ruce několikrát spatřila. Není to větší vyznání než nejvášněji vyřčené : "miluju tě?"

Následující den odvážil jsem se usmát se na ni. - Jako blesk zasáhl mne hněvivý pohled. Byl jsem sražen s nebe v peklo: "Vykládal jsem si včerejší událost špatně," řekl jsem si neznaje dosud ženy -

A v mínění tom utvrdilo mne i to, že následujících pět dní nepřišla. Strašnou láskou k šílenství tlačěn rozhodl jsem se, že prchnu, abych zapomenul, bude-li možno.

Tři týdny nechal jsem se unášet ruchem velkoměsta, namlouvaje si stále komicky, že mně to svědčí - ač jsem se vlastně cítil stále nešťastnější.

- Konečně jsem pochopil, že zevní život zvyšuje prázdnotu duše, činí vnikání přirozených myšlenek tím snazší. Snažil jsem se oddat se meditací, poesii a filosofii - Ale za několik dní zmocnila se mne touha po milence a po lese nad zámek tak mocná, tak divná - že jsem neodolal a vrátil se do městečka k své matce. -

První noc ztrávil jsem v rozčileném bdění a v pravdivých snech. - Sotva první úsvit zabělal se v mých očích, oděhl jsem se rychle a spěchal k drahé homoli, šepící se na kouzelně temném, hvězdném západě.

Slunce vytrysklo právě nad hory, když jsem vyšel do mého lesa. Bylo mně tak tajemně! trapně, tušivě slastně ! Vyšel jsem na mýtinu a spatřil temný zámek sluncem dosud nerozveselený . . . Nechci popisovat divný, uspořádáním mých myšlenek nevysvětlitelný dojem, přicházející zvenčí jako pravá inspirace . . . "Je to přirozeno," obelhával jsem se, "vždyť vidím tento kraj po tolika dnech odloučení."

Obešel jsem štíhlý kopec, stanul zas na mýtině, zahleděl se na zámek - hluboko cos jako záupnění prolétlo mně duši - ale tu zazářila již v jednom z oken sluneční jiskra zářící stále silněji. A tajemná tíha rychle padala s mé duše a když celý zámek sluncem znovuzrozen se skvěl, taková tajemná radost zalila mou duši, že proti vůli své bezděky jsem jásavě vykřikl: Ó, jitro! ó, jitro ! Ty nejsvětější slovo ! Ty slávo věčná, září božího oka, principe Všedobra! Ó, ty azurná lučino, posetá zlatými a stříbrnými shluky květů, že nemohu padnout na tě jako na ženu a zlíbat tě ! že nemohu tě vypít, ty moře záře !

Rychle obešel jsem znovu palouk... "Přijde! přijde! miluje mne přece jen!" zpívalo mně stále v duši - Slunce vymrštilo se vysoko nad obzor, zář jeho skelně zbělela - a nedaleko zaskvíl jako pruh sluneční záře v šumící šero lesa vhozený její sněhový šat - A již byla přede mnou a stanula.

Já též . . . Krásné splynutí pohledů - a již objala mne, krásnější, éternější, tajemnější než kdy dřív. - Vzplály ruce mé pružné, nebeské tělo obepínající, vzplály, duši rozžala rázem elektrická jiskra z dotknutí rtů

- - Nevím jak dlouho, vědomí mne opustilo -

"Miláčku můj ! Miluju tě, miluju ! ty mne též? Ó, jaké zaslepení ničit v sobě to nejsvětější . . . Proč jsem ti, šílená, blbých předsudků otrokyně, nepadla v náruč již dávno. Konečně přec! konečně ! Zas tě vidím - -"

Nemysle chvěl se můj duch v bouři nejněžnější slasti. Ji! ji! milující tiskl jsem zoufalý již, k sobě - marná slova - -

"Nevíš, - jak potrestána jsem tím, že jsem se hloupě na tebe zamračila. Pět dní vzdorovala jsem hříšně božskému citu, proti němuž vše lidské je nicotné - a pak šla jsem zas - Ale tys již zde nebyl. Potom jsem se těžce roznemohla, již se mně zdálo, že smrt kol mne se točí, již jsem zoufala, že tě nikdy neužiji, nikdy již! ta hrůza! Ó, jak jsem šťastna! Pojd', miláčku můj jediný, tam mezi ony houštiny, ať neznesvěcuje nás pohled lidí -"

A ztopili jsme se v hluboký mech, v divě vířícím snu. - Nikdy nebyl bych věřil, jak dovede žena lásku svou projevovat... Konečně bylo na mně, ahych byl rozumnější než ona - ta, nedávno tak ledově hrdá šlechtice -

Odsedla - a v jejím jak sen se chvějícím obličejí vzplanul zmatek - zděšení - „Bože můj !" zašeptala příšerně. "Bože! - Co je to se mnou? Ó ! . . . Co se to se mnou stalo? Nedávno - strašné - ó ! ó ! - aby tak - hrůzná myšlenka - ó !" - "Neděs se toho, milenko! Vždyt jen příroda zvítězila v tobě nad druhou přirozeností, kterou vám ubohým ženám vstúpilo otroctví

"Ó, to není to, miláčku ! Miláčku ! přitulila se ke mně v zoufalé bázni, "zachraň mne před tím nejstrašnějším! Ta myšlenka - právě se mně zdálo, že --Hu! Byl to sen? - Ale vše je sen - - miláčku - zešílím - těš mne - já jsem - ne ! nesmím ti to říci - musím pryč - - ale na shledanou ! věčný bože ! teď teprve - ó ! vždyť mohu být šťastna, protože věčně - - ta slast! vím to! vím to! - Ale hrůza! vždyt jsem mrsbohem, miláčku - rychle! ať nejsi - šílený na shledanou, ano ! věčně na shledanou !"

A letmo mne políbivši odešla mlhavě a velmi brzo splynula se slunečními zářemi metanými v šero lesa -

Nebudu mluvit o myšlenkách a citech, které mne doprovázely po cestě domů, vzpírajíce se tomu nejhoršímu.

Doma však řekla mně matka: "Víš co je nového? Umřela dnes paní hraběnka, bůh bud' její čisté, vznešené duši milostiv! Opustila tělo právě, když slunce do pokoje nahlédlo -"

"Na shledanou, - věčně na shledanou!"

Následující den šel jsem do lesa zas, ač padal s kalné oblohy na setmělou zemi drobný dešť. Jak jsem toho litoval ! Duše kouzelnictví : slunce bylo pryč - a sotva jsem ve ztajené údolí nahlédl, prchal jsem jako před mrtvolou - To nejdrahocennější, co život má, skvělá iluze, byla z polovice zničena! Jen na vrcholech stromů třásl se bolestně něco lístečků a šeptaly: pozdě již -

Pak musel jsem městečko opustit. Teprve za měsíc opět jsem se vrátil.

Nízké, smutnou melodii zpívající slunce osvětlovalo žluté, něžné stráně. Údol v tklivé své kráse usmíval se na mne sladce a náhle jakoby úderem vichrové perutě rozvířila se voda a - - - na hladině jezírka stála nahá žena. Či nebyla to žena? Měla cos hadího a cos kočkovitého ; činila

dojem lilie i ledového květu. Však co na tom záleží? Dojem, jímž působila, byl dojem všedrtící, omamující, usmrcující krásy -

Jako obláček sunula se blíže, vody a trav se nedotýkajíc, nebeská příšera. Usmívala se na mne, - byl-li to úsměv, nebyla-li celá jen ztělesněným úsměvem - Již rozepjala štíhlé paže hořící jako sluncem ozářené stříbro - Klesl jsem na kolena čekaje, že duše má každý okamžik v nic se rozplyne, boje se k smrti jejího objetí a k smrti si ho přeje -

"Čehý ! Sakramentský prase !" zařval nade mnou oráč, "Čehý ! Zabije tě hned, pacholku !"

Jako sfouknutý plamen zmizela - a duše má cítila a slyšela ještě, že údol se zachvěl a toužně zastenal -

"Co tam klečeš, mladý pane? Modlej se? - Nu to je dobře, beztoho víra v Boha schází už ze světa! Kruci fajfka, nestůj, Arone, nebo tě přerazím -."

Delší dobu ležel jsem skoro bez vědomí. Pak potácel jsem se údolím, minul jezírko a vystupoval na protější stráň. Ale ještě než jsem byl nahoře, ohlédl jsem se a - rozpomněl jsem se, že údol ten jsem již s místa toho viděl.

Bylo mně čtrnáct let, když jsem těžce onemocněl. Jednoho večera proměnila se světnice rázem v rajske údolíčko, usmívající se na mne nebeským světlem. Jasně jsem věděl, že stráně, stromy, voda nejsou hmotou, ale dušemi. A z těchto hrubě hmotných duší tryskaly rozpustile v podobě par a světél duše jemnější. A neslyšitelný, mystický hlas šeptal sladce: "Utec, hochu, od těla svého žalárního ! Staň se svobodným duchem a přebývej u nás, u nás!" Obláčky mne líbaly, hladily, ale zůstal jsem tichý a nehybný. Tu zvířilo se jezero a vynořila se Ona - "Jdi ty, duše duší našich," rozhlaholil se radostný hlas, jdi k němu ty, paní milovaná, a přemluv jej." Ona blížila se ke mně. "Zemři, hochu, ta lidská špína není pro tebe ! Nech se obejmout - a duše tvá slije se v mou a nalezne štěstí, jež ani tušit nemůžeš!" "Chci, chci !" zvolal jsem a vztyčil se. Ona rozevřela paže a - v té chvíli matka mne vzbudila. Jaká škoda, že nedotkly se mne tenkrát ruce matky aspoň o tři vteřiny později !

Minula zima, jaro se zazelenalo. Teprve počátkem června bylo mně možno městečko opět navštívit. Byl bujný den, v něm jaro líbalo se s létem. - Duch můj byl otevřený, těšil se na smrt v náručí příšerné krásy, a srdce bušilo, když jsem se blížil na místa pro mne posvátná. - Tu slyšel jsem úder a lidské hlasy. - Nikoho jsem koldokola neviděl - patrně tedy vycházely zvuky ty z mého ráje - Byl jsem v pokušení vrátit se ale ježto již zítra musil jsem zas odjet, šel jsem dále a stanul nad svahem -.

Asi deset lidí pracovalo pode mnou rýčemi, motykami, sekerami. Trávník něžných strání byl podupán, keře a stromy skáceny, umíraly na zemi, břehy jezírka rozkopány a z jezírka zbylo bahno a louže asi metr široká -.

Jen jednou pocítil jsem podobnou bolest: když zemřela mně má krásná, sladká, o rok mladší sestra - Jako malý hoch utíkal jsem pryč a klesl konečně na blátivou stezku - Jak dlouho jsem plakal, nevím. A tenkrát vznikla ve mně nenávisť k lidem a opovržení jimi. Neboť co znamenají všechny ty praktické, prašivé snahy lidí, jejich průmysl, blahobyť, štěstí, proti minutě, kterou jsem prožil v ráji svém.

Delší dobu ležel jsem skoro bez vědomí. - Slunce již zapadlo, když vypotácel jsem se z údolí.

Pět let uplynulo. Byl jsem již mužem, může-li dítě, zvané básník, nazván kdy být mužem. Ale jako kol Boha-slunce točí s hypnotisované temné planety, tak točily se stále všechny mé myšlenky kol oné minuty. - Konečně našel jsem něco, co mne na slunce ono upomínalo, - ba co, jak jsem tušil, bylo s ní v tajemné souvislosti.

Byla v stejném věku se mnou a cizinkou. Ženy i muži se jí vzdalovali, přísní si ji hnusili. Nevím, zda cítil nebyl bych k ní pocity podobné, kdyby mne k ní nebylo poutalo něco mystického. Byla štíhlejší než kterýkoli lidský tvor. Bylo by pošetilostí, kdybych se pokoušel charakterisovat výraz tváře její. Pler její byla stříbrně bledá, oči ve chvíli klidu temně modré, ve chvíli rozohnění - které však jen v nich bylo viditelné - jasně zelené; podobně i vlasy zdály se být podle toho, s které strany jsem na ně hleděl, modravé nebo zelenavé. Tvář, pohyby, řeč její byly mrtvolně, zkaleně, rostlinně ztuhlé a planoucí ve své nehybnosti jako plamen lampy. - Byla krásná? Ne ! Byla mimo krásu a ošklivost. Když jsem ji spatřil, tuhla mně krev v žilách - ale vášně démonická, nemající s mým já téměř nic společného, mne zachvátila. - Bezděky sepal jsem ruce, - a ona mne políbila, sotva deset vteřin mne znajíc. - A stali jsme se milenci - - Co hrůzného a slastného, trapného jsem cítil, když jsem nahé tělo její k svému tiskl, proto není slov . . . Ale nikdy necítil jsem k této nelidské ženě nejmenší nechuti.

Byla bohatá. Nechal jsem studií, totiž přípravy k vydělávání chlebička a uchýlil jsem se s ní do malé vesničky v klínu Alp. Těch slavných dob! Zdálo se mi, že jsem polobohem, ale mezi čtyřmi stěnami s bohyní.

Její duše byla ještě zvláštnější než její zevnějšek. Ač nebyla právě "vzdělaná", měla o všem hlubší úsudek než největší z renomovaných lidských duchů. Dal jsem jí číst filosofy. Telepatické i věštecké síly byly v ní značně vyvinuty ; též čtení myšlenek. - Nebyl jsem si před ní jist. Ale nade všechno její láska k přírodě, smysl pro ni ! Byla nešťastná, musela-li se jen půl hodiny zdržovat pod střechou. - Znala vše dopodrobna, i pohyb molekulární. Zvěř nechala se jí hladit. Suchý květ ožil, dýchala-li naň.

Tušil jsem, - že tato žena je pokračováním . . . Ale nevysvětlitelný ostych bránil mi. - I ona nemluvila o svém minulém životě.

Rok žili jsme blaženě. - Tu jednoho dne při koupání utonula v jezeře. Její mrtvola nebyla nalezena - -

V letní podvečer, štván divným nepokojem, vyšel jsem na procházku. Slunce rychle padalo na zemi. - Kráčel jsem spěšně širou, úrodnou rovinou. S nepokosenými rolemi střídaly se stále řady keřů a stromů, tu cestu vroubící, tu i po mezi rozseté, tu v malé lesíky seskupené. A stále bohatší byl kraj na stromy a keře.

Šel jsem dále a dále. Pekelná touha počala ve mně opět řídit a marné bylo úsilí, zapudit strašné ženské fantomy. S určitostí příšernou, až halucinací hrozící, zřel jsem před sebou tvář milenky své, stále se vynořující a stále zhasínající s její nelidskou krásou, smrtící svůdností omamných tajemství, trpící dojímavostí jako inkarnací, symbol všech nejlákavějších, člověku nedosažitelných tajemství - a svíjel jsem se trýzní, že nemohu, že nikdy nebudu moci infernální krásu myšlenky své - neboť cítil jsem, že milenka jest jen myšlenkou mou - do sebe vstřebat. A hned zas vynořila se mi žhavá představa jejího těla, jak jsem si ji z

doteku jejího vytvořil : těla jako sklo třpytného, hladkého, tvrdého, s krví růžově světelně prosvítající - a bytost má změnila se v šílenou žízeň po spálení tímto ohněm, po vypití té nádherné krve, po přelití jejím do mých žil. A ani ono, ani toto jsem neměl, ač jsem je mít musil. Nesmírná soustrast nad sebou samým mne sevřela a vypudila mi z očí slzy -. Již jen polovice slunce zatřpytila se v nich.

Pak upadl jsem ve stav otupilého snění, jímž tu a tam se zablýskla bolestně nebeská tvář a žhavý, tělem kroutící pocit doteku ženských nohou. Ale stále řidčeji. Stále slabší bylo snění moje . . . Sotva jsem cítil, že kráčím pořád dál.

Náhle bylo mně, jako by mne bylo něco slabě udeřilo. Stanul jsem bezděky, divně uleknut, hleděl jsem roztržitě před sebe. - Konečně upoutal mne dlouhý stín na narudlé zemi. Rychle jsem se obrátil a spatřil silně se lesknoucí úplněk, vymanivší se již z mlh obzoru.

"Měsíc již svítí," děl jsem si dost lhostejně, cítě divnou lítost. -
"Vždyť právě zapadlo slunce . . . Ale - ovšem, červánek již dohořívá. -
Přelétl jsem kus času. Půjdu nazpět, ostatně je to vedlejší."

Kráčel jsem vstříc měsíci a zdálo se mně, že znatelně se k němu blížím . . . Údiv můj zmizel a na místo jeho vevalila se jím, jakoby dříve vytlačena, bezstarostnost, lhostejnost, úplná bezbojácnost. - Bylo mně tak divno - a tak sladce . . . Vše kol jakoby se bylo změnilo. Stromy a keře měly podobu tak divnou, chladnoucí vzduch vůni tak nezvyklou, i tvrdý dotek půdy, stále skalnatější, byl tak cizí . . . Ale slastně koupal jsem se ve všem, splýval jsem se vším.

Šel jsem dále a dále, luna zbělela úplně. Plesně zrychlil jsem krok. Přicházel jsem k řídkému lesíku, sotva korec velkému, bohatému, stejně na skaliska jako na stromy. Vědomí moje bylo teď slabé . . . Tu spatřil jsem pod jedním skaliskem divnou bílou skvrnu.

"Co to?" řekl jsem si. - "Je to sníh? či světlo měsíce? či světlo měsíce na chladné zemi v snáh sražené? To sotva, neboť je to srdci mému drahé. - Tedy je to jistě milenka moje ! - Vskutku vždyť se to pohnulo - "

Tiše jsem se plížil křovinami, dbaje, abych nebyl spatřen. Ukryl jsem se za křovím asi patnáct kroků od pohybuující se bělosti.

Tu zaduněl hlas mé milenky, jako z tajemného skleněného sálu :

"Piju měsíc. To světlo není, to je propast a bolest očí jen! -"

"Jak nízko nade mnou se klene černá oblaka! Jak nízko hvězdy jsou! Jen v malém ohvězděném pokojíku ležím!"

"Jak hrozně se temní tenké snitky koldokol ! Zda zřít kdy bude v nitro těchto dušiček? To písmo jen! zda číst je naučím se kdy?"

"Tak skála - stín tak divně drnčí v tělo mé ; z ní paže vystupují záhadné a blíž mne k sobě vinou, blíž!"

"Mé tělo stín je rovněž jen; - jsem bez váhy, jen duše má věcmi prolétá . . . Jsem přízrak !" Zmlkla delší dobu. - Chápal jsem vše, co řekla, chtěl jsem již spěchat k ní, tu zaduněl zas její hlas:

"On blízko je - já cítím to." A lkajíc klesla k zemi tváří a její tělo se křečovitě vlnilo. Vrhel jsem se k ní. Střelhubitě unikla mým pažím a zasmála se podivně. Skočil jsem za ní zas unikla - a zas, skáčíc stále pozpátku a smějíc se stále veseleji a příšerněji. -

Má žízeň rostla. Počínal jsem si směšně jako pes a jako šílený. Les byl stále neschůdnější, zdálo se mně, že blížíme se ke třem žlutým bodům v dáli svítícím.

"Ó, nech se chytit !" prosil jsem, "nech se políbit! Nemiluješ mne?"
Miluji, ale políbit se nenechám!" - A tygřím skokem octla se o deset kroků dále -

"A proč? a proč?"

"Protože tvůj hnus ke mně vchází tvými ústy ve mne a dusí mne."

Hnus?" zvolal jsem - podivně uleknut, jako chlapec při špatném kousku přistižený; "hnus? není to pravda, není to pravda!"

"Je, je, je!"

Novou silou vrhl jsem se za ní. - - Marně . . . Tančíc unikala mi stále. - A žlutá světla stávala se většími, liany a podrost stále hustšími, že tímto jezerem rostlin sotva jsem mohl již kupředu. - Dále trvala honba mezi stromy a keři. Milenka má trhala při tom vinoucí se liany, hrála si jimi, šlehala po mně, ovíjela si je kol hlavy a těla, až byla jimi plna.

Byli jsme již docela blízko žlutých světél. Nemohl jsem již skoro dál a stanul. Ona též. Z dálky zazněl hlas lidí. - Zachvěl jsem se, nevěda proč.

-

Sepjal jsem ruce : "Ó, nech se políbit ! Nech se konečně, zemru bez toho!" žadonil jsem. "Nuže, nechám se tě, ale nelíbíš se mně takto, jsi zcela rozcuchán . . . Ověňčím tě dřívě, přístup sem ke stromu -"

Uposlechl jsem, chvěje se radostí a tajemným strachem.

Milenka má jala se mne ovíjet liany kol vlasů, zpívajíc. Stále příšerněji mně bylo. - Tu stisklo mně něco hrdlo -

"Co to činiš?" zvolal jsem a povznesl ruce abych lianu přerval, již mně kol stromu připoutala. Marně jsem se namáhal. Snažil jsem se rozvázat ji vzadu; ona poodstoupivši, smála se divoce.

"Sám to nesvedeš, pomohu ti !" - A vedla mé ruce. A náhle cítil jsem, že i tyto jsou vzadu se stromem spoutány. - Vykřikl jsem děsem, zoufale sebou trhal - marně. Stále děsněji se smějíc, trhala se mne hrůzná milenka oděv a poutala mne od hlavy až k patě.

Zblízka zazněly hlasy lidí a to bylo poslední, co vnímalo mé vědomí.

Probudil jsem se na lůžku v lesní chyši. Dřevorubci zaslechnuvše můj výkřik, šli po zvuku a našli mne v bezvědomí, nahého a spoutaného. Četníci, v domněnce, že jsem byl v lese potulujícími se cikány přepaden a i o šatstvo obrán, marně pátrali po pachatelích, když já nemohl jsem udat popis jeho, tvrdě, že se nepamatuji na nic.

Ó, milenko má, ty nekonečně svůdná ! ty kráso propasti a pekla ! ty září temnot i světla ! Byla jsi hvězdou či jezerní nymfou? Pryč jsi navždy a kdo mi tě vrátí, můj mrtvý, drahý miláčku !